

TRẠNG NGUYÊN TIẾNG VIỆT LỚP 4

*****

Phần 1: Thành ngữ - tục ngữ

Em hãy điền một từ còn thiếu vào chỗ trống sau

STT	Thành ngữ - tục ngữ
1	Tiên học lễ, hậu học .....
2	Tôn sư trọng .....
3	Đi một ngày đàng .....một sàng khôn
4	Ăn quả .....kẻ trồng cây
5	Uống nước .....nguồn
6	Chim có tổ, người có .....
7	Ở hiền .....lành
8	Ở ác gặp.....
9	Môi hở .....lạnh
10	Máu chảy .....mềm
11	Lạt .....buộc chặt
12	Nước .....đá mòn
13	Lá lành .....lá rách
14	Nhường .....sẻ áo
15	Một giọt .....đào hơn ao nước lã
16	Chia ngọt .....bùi
17	Chị .....em nâng

Tài liệu dành tặng học sinh. Đề nghị không sao chép, kinh doanh dưới mọi hình thức.

18	Trên kính dưới .....
19	Thương nhau như .... em gái
20	Ruột đẽ .....da
21	Thẳng .....ruột ngựa
22	Thuốc đắng dã tật, sự .... mất lòng
23	Cây ngay .....sợ chết đứng
24	Đói cho sạch, ...cho thơm
25	Giấy rách phải giữ lấy ....
26	Chịu .....chịu khó
27	Đồng .....cộng khổ
28	Đồng .....hiệp lực
29	Đồng sức .....lòng
30	Câu được .....thấy
31	Đứng núi .....trông núi nọ
32	Có .....thì nên
33	Có công mài .....có ngày nên kim
34	Thua keo này, bày .....khác

Tài liệu dành tặng học sinh. Đề nghị không sao chép, kinh doanh dưới mọi hình thức.

35	Chớ thấy .....cả mà ngã tay chèo
36	Thất bại là .....thành công
37	Thắng không kiêu, ...không nản
38	Lửa thử ....., gian nan thử sức
39	Kiến .....lâu cũng đầy tỏ
40	Người ta là .....đất
41	Học rộng .....cao
42	Tài cao .....trọng
43	Tốt gỗ hơn tốt nước .....
44	Gan vàng ..... sắt
45	Sông có khúc, ...có lúc
46	Nhân chi sơ, tính bản ....
47	Nhất tị vi sư, ... tị vi sư
48	Ngọc bất trác, bất thành ...
49	Nhân bất ..., bất tri lí
50	Khai .... lập địa
51	Sinh cơ ... nghiệp

Tài liệu dành tặng học sinh. Đề nghị không sao chép, kinh doanh dưới mọi hình thức.

52	Thuần phong... tục
53	Thiên binh ....mã
54	Thiên biến vạn ...
55	Tôn ti trật ....
56	Trọng nghĩa ....tài
57	Trung quân .... quốc
58	Yêu nước.....nòi
59	Cẩn tắc .... ưu
60	Quang ..... chính đại
61	Hữu danh .... thực
62	Hữu ..... vô mưu
63	Hữu xạ tự nhiên .....
64	Bông .... tiên cảnh
65	Sơn thủy hữu .....
66	Tam tài giả, thiên địa ...
67	Tam quang giả, ... nguyệt tinh
68	Nhập ..... tùy tục, nhập giang tùy khúc

Tài liệu dành tặng học sinh. Đề nghị không sao chép, kinh doanh dưới mọi hình thức.

69	Huynh ... như thủ túc
70	Tam nhân đồng hành tất hữu ngã....
71	Thanh thiên bạch.....
72	Thập toàn .... mỹ
73	Vô lượng ..... biên
74	Vô thủy ..... chung
75	Y cảm ..... hương
	Nước lã mà vĩ nên .....
76	Tay không mà nổi cơ đồ mới ngoan.
	Bầu ơi thương lấy bí cùng
77	Tuy rằng khác giống nhưng ..... một giàn.
	Khôn ngoan đối đáp người ngoài
78	Gà cùng một mẹ chớ hoài ..... nhau.
	Nhiều điều phủ lấy giá gương
79	Người trong một ..... phải thương nhau cùng.
	Một cây làm chẳng nên .....
80	Ba cây chụm lại nên hòn núi cao.

Phần 2: Những vần thơ em yêu

STT	Thơ – ca dao
1	Lá bàng đang đỏ ngọn cây Sếu giang mang lạnh đang bay ngang trời (Tố Hữu)
2	Lá tràu khô giữa coi tràu Truyện Kiều gấp lại trên đầu bấy nay ... Sáng nay trời đổ mưa rào Nắng trong trái chín ngọt ngào bay hương Cả đời đi gió đi sương Bây giờ mẹ lại lần giường tập đi ... Vì con, mẹ khổ đủ điều Quanh đôi mắt mẹ đã nhiều nếp nhăn Con mong mẹ khoẻ dần dần Ngày ăn ngon miệng, đêm nằm ngủ say Rời ra đọc sách, cấy cà Mẹ là đất nước, tháng ngày của con... (Trần Đăng Khoa)

4	<p>Tôi yêu truyện cổ nước tôi Vừa nhân hậu lại tuyệt vời sâu xa Thương người rồi mới thương ta Yêu nhau dù mấy cách xa cũng tìm Ở hiền thì lại gặp hiền Người ngay thì được phật, tiên độ trì. (<i>Lâm Thị Mỹ Dạ</i>)</p>
5	<p>Thuyền ta chầm chậm vào Ba Bể Núi dựng cheo leo, hồ lặng im Lá rừng với gió ngân se se Họa tiếng lòng ta với tiếng chim. (<i>Hoàng Trung Thông</i>)</p>
6	<p>Nồi tre đầu chịu mọc cong Chưa lên đã nhọn như chông lạ thường Lưng trần phơi nắng phơi sương Có manh áo cộc, tre nhường cho con. (<i>Nguyễn Duy</i>)</p>
6	<p>Năm gian lều cỏ thấp le te Ngõ tối đêm sâu đóm lập lòe (<i>Nguyễn Khuyến</i>)</p>
7	<p>Trái nhót như ngọn đèn tín hiệu ... Quả cà chua như cái đèn lồng nhỏ xíu ... Quả ớt như ngọn lửa đèn dầu (<i>Phạm Tiến Duật</i>)</p>

8	<p>Dải mây trắng đỏ dần trên đỉnh núi Sương hồng lam ôm ấp nóc nhà gianh Trên con đường viền trắng mép đồi xanh Người các ấp tung bùng ra chợ Tết</p> <p>...</p> <p>Sương trắng rõ đầu cành như giọt sữa Tia nắng tía nháy hoài trong ruộng lúa Núi uốn mình trong chiếc áo the xanh Đồi thoa son nằm dưới ánh bình minh.</p> <p>(Đoàn Văn Cừ)</p>
9	<p>Mặt trời xuống biển như hòn lửa Sóng đã cài then, đêm sập cửa Đoàn thuyền đánh cá lại ra khơi, Câu hát căng buồm cùng gió khơi.</p> <p>...</p> <p>Câu hát căng buồm với gió khơi, Đoàn thuyền chạy đua cùng mặt trời, Mặt trời đội biển nhô màu mới, Mắt cá huy hoàng muôn dặm phơi.</p> <p>(Huy Cận)</p>
10	<p>Mặt trời của bắp thì nằm trên đồi Mặt trời của mẹ, em nằm trên lưng</p> <p>(Nguyễn Khoa Điềm)</p>
11	<p>Anh đi anh nhớ quê nhà Nhớ canh rau muống, nhớ cà dầm tương.</p> <p>(Ca dao)</p>

12	Nhìn thấy gió và xoa mắt đắng Thấy con đường chạy thẳng vào tim Thấy sao trời và đột ngột cánh chim Như sa, như ùa vào buồng lái. <i>(Phạm Tiến Duật)</i>
13	Dòng sông mới điệu làm sao Nắng lên mặc áo lụa đào thướt tha ... Đêm thêu trước ngực vàng trăng Trên nền nhung tím trăm ngàn sao lên Khuya rồi sông mặc áo đen Nép trong rừng buổi lặng yên đôi bờ. <i>(Nguyễn Trọng Tạo)</i>
14	Người ngắm trăng soi ngoài cửa sổ, Trăng nhòm khe cửa ngắm nhà thơ. <i>(Hồ Chí Minh)</i>
15	Bao giờ cho đến tháng ba Ếch cắn cổ rắn tha ra ngoài đồng Hùm nằm cho lợn liếm lông Một chục quả hồng nuốt lão tám mươi. <i>(Ca dao nói ngược)</i>
16	Thanh khiết bầu không gian Thanh khiết lời chim nói Bao ước mơ mời gọi Trong tiếng chim thiết tha. <i>(Nguyễn Trọng Hoàn)</i>

Phần 3: Cặp từ cùng nghĩa

1	đau – nhức	13	ngây thơ – ngô nghê
2	té - ngã	14	lương y – bác sĩ
3	xe lửa – tàu hỏa	15	chiến trường – mặt trận
4	đòi hỏi – yêu cầu	16	thông minh – sáng dạ
5	thêu – dệt	17	kiên cường – bất khuất
6	đậu – đỗ	18	khúc khuỷu – quanh co
7	khuy – cúc	19	phong cảnh – cảnh quan
8	gan dạ – can đảm	20	quán quân – vô địch
9	sung túc – đầy đủ	21	bạch vân – mây trắng
10	vua – bệ hạ	22	khổng tước – chim công
11	mệt – nhọc	23	đất nước – giang sơn
12	phụ huynh – cha mẹ	24	lão luyện – thành thạo

Tài liệu dành tặng học sinh. Đề nghị không sao chép, kinh doanh dưới mọi hình thức.

25	quả thơm – quả dứa
26	mải mê – say sưa
27	kiên trì – nhẫn nại
28	bao la – bát ngát
29	trung thực – thật thà
30	vui vẻ – sung sướng
31	khổ cực – khổ sở
32	độ lượng – vị tha
33	cân thận – kĩ càng
34	xảo trá – gian xảo
35	tức giận – phẫn nộ
36	giúp đỡ – trợ giúp

37	hi vọng – mong chờ
38	chính trực – thẳng thắn
39	nhanh nhẹn – hoạt bát
40	cường điệu – phóng đại
41	ái quốc – yêu nước
42	phú quý – giàu sang
43	nỗ lực – cố gắng
44	cổ vũ – động viên
45	cơ đồ – sự nghiệp
46	lãng nhàng – rắc rối
47	đăng trí – lơ đãng
48	đau đớn – xót xa

Tài liệu dành tặng học sinh. Đề nghị không sao chép, kinh doanh dưới mọi hình thức.

49	tin anh – lanh lợi	62	mảnh mai – thanh mảnh
50	xinh xắn – xinh đẹp	63	mũm mĩm – mập mạp
51	bừa bãi – lộn xộn	64	gọn gàng – ngăn nắp
52	lực lưỡng – vạm vỡ	65	chân lí – lẽ phải
53	lạc quan – yêu đời	66	hấp dẫn – cuốn hút
54	nhộn nhịp – tấp nập	67	lấp ló – thập thò
55	nguy nga – trắng lệ	68	lẻ tẻ – rải rác
56	gồ ghề – mập mờ	69	tuyên dương – khen ngợi
57	êm ái – êm ả	70	vui tính – hài hước
58	yên ả – yên bình	71	sảng khoái – khoan khoái
59	ích kỉ – hẹp hòi	72	khuyết điểm – thiếu sót
60	gần gũi – thân thiết	73	tròn trĩnh – tròn trịa
61	siêng năng – cần cù	74	óng ánh – lấp lánh

Tài liệu dành tặng học sinh. Đề nghị không sao chép, kinh doanh dưới mọi hình thức.

75	xe hơi – ô tô
76	niềm nở – đơn đả
77	luật lệ – quy định
78	cân trọng – cân thận
79	son hà – sông núi
80	chon von – chót vót
81	công an – cảnh sát
82	vừa ý – bằng lòng
83	rủ rê – lôi kéo
84	kì ảo – huyền ảo
85	bàn ủi – bàn là
86	của cải – tài sản
87	lật lọng – bạc bẽo

88	phát biểu – trình bày
89	chỉ huy – lãnh đạo
90	thương gia – doanh nhân
91	thảng thốt – ngạc nhiên
92	muu trí – thông minh
93	ứng dụng – vận dụng
94	trắng trẻo – trắng nõn
95	bằng hữu – bạn bè
96	bất hòa – mâu thuẫn
97	gia quyến – người nhà
98	hành tung – tung tích
99	thám thính – thăm dò
100	hiếu thảo – hiếu hạnh

Phần 4: Cặp từ trái nghĩa

*****

1	vinh	><	nhục
2	thân mật	><	xa cách
3	quyết chí	><	nản chí
4	hi vọng	><	thất vọng
5	hạnh phúc	><	bất hạnh
6	áp úng	><	lưu loát
7	bằng phẳng	><	nhấp nhô
8	ưu điểm	><	nhược điểm
9	nghèo khổ	><	giàu sang
10	giữ gìn	><	phá hoại
11	trật tự	><	hỗn loạn
12	an toàn	><	nguy hiểm
13	lạc quan	><	bi quan
14	chính nghĩa	><	phi nghĩa
15	lịch sự	><	suông sã

Tài liệu dành tặng học sinh. Đề nghị không sao chép, kinh doanh dưới mọi hình thức.

16	chậm chạp	><	nhanh nhẹn
17	khỏe mạnh	><	ốm yếu
18	kiêu căng	><	khiêm tốn
19	thận trọng	><	liều lĩnh
20	nhút nhát	><	bạo dạn
21	ẩm ướt	><	hanh khô
22	biến mất	><	xuất hiện
23	ngay ngắn	><	xiêu vẹo
24	bắt đầu	><	kết thúc
25	bận bịu	><	rảnh rỗi
26	phi pháp	><	hợp pháp
27	bất khuất	><	khuất phục
28	nhỏ bé	><	to lớn
29	mập mạp	><	gầy gò
30	bí mật	><	công khai
31	thong thả	><	vội vàng
32	cá nhân	><	tập thể

Tài liệu dành tặng học sinh. Đề nghị không sao chép, kinh doanh dưới mọi hình thức.

33	cầu thả	><	cẩn thận
34	chia li	><	sum họp
35	chính diện	><	phản diện
36	chia rẽ	><	đoàn kết
37	cố định	><	thay đổi
38	cứng cỏi	><	mềm mại
39	san sát	><	lừa thừa
40	thuận lợi	><	khó khăn
41	đắng cay	><	ngọt bùi
42	hạ	><	thượng
43	thiên	><	địa
44	gốc	><	ngọn
45	đông đúc	><	vắng vẻ
46	đơn giản	><	phức tạp
47	nhanh nhẹn	><	chậm chạp
48	hậu phương	><	tiền tuyến
49	khô héo	><	tươi tốt

Tài liệu dành tặng học sinh. Đề nghị không sao chép, kinh doanh dưới mọi hình thức.

50	hoang phí	><	tiết kiệm
51	ngăn nắp	><	bừa bộn
52	nông cạn	><	sâu sắc
53	phi thường	><	tâm thường
54	hùng vĩ	><	nhỏ bé
55	chuyên nghiệp	><	nghiệp dư
56	khờ dại	><	khôn ngoan
57	cá nhân	><	cộng đồng
58	cảnh giác	><	lơ là
59	bình tĩnh	><	nóng nảy
60	ánh sáng	><	bóng tối
61	mạnh mẽ	><	yếu ớt
62	quá khứ	><	hiện tại
63	yên lặng	><	ồn ào
64	hiền lành	><	độc ác
65	bản thủ	><	sạch sẽ
66	khen thưởng	><	trừng phạt

Tài liệu dành tặng học sinh. Đề nghị không sao chép, kinh doanh dưới mọi hình thức.

67	tranh giành	><	nhường nhịn
68	may mắn	><	xui xẻo
69	cao thượng	><	thấp hèn
70	tán thành	><	phản đối
71	đầu tiên	><	cuối cùng
72	vạm vỡ	><	gầy gò
73	bình minh	><	hoàng hôn
74	vô tình	><	hữu ý
75	hưng thịnh	><	suy vong
76	nặng nề	><	nhẹ nhõm
77	phân tích	><	tổng hợp
78	nông	><	sâu
79	bồng	><	trầm
80	náo nhiệt	><	yên ắng
81	rõ ràng	><	mơ hồ
82	tự tin	><	tự ti
83	thoải mái	><	khó chịu

Tài liệu dành tặng học sinh. Đề nghị không sao chép, kinh doanh dưới mọi hình thức.

84	tròn trịa	><	méo mó
85	phân tán	><	tập trung
86	xù xì	><	nhẵn nhụi
87	cởi	><	thắt
88	xinh đẹp	><	xấu xí
89	thú vị	><	nhàm chán
90	ân	><	oán
91	căng	><	chùng
92	giống nhau	><	khác nhau
93	mùa đông	><	mùa hè
94	công nhận	><	phủ nhận
95	trong veo	><	đục ngầu
96	đa số	><	thiểu số
97	đại	><	tiểu
98	phúc	><	họa
99	nhật	><	nguyệt
100	nhập	><	xuất

Phần 5: Nhóm từ cơ bản

*****

Hãy gạch chân dưới một từ không thuộc nhóm:

Ví dụ: Ngày, giờ, năm, khúc, mùa

1. Nhi đồng, trẻ em, tuổi trẻ, trẻ con, thiếu nhi
2. Thầy cô, bạn bè, lớp trưởng, phòng học
3. Học sinh, học trò, học bài, học viên
4. Cha mẹ, thầy cô, cô chú, anh chị
5. Đồng chí, nhân dân, đồng bào, quân chúng
6. Nhi đồng, đồng đội, đồng hương, đồng môn
7. Thương nhân, doanh nhân, nguyên nhân, công nhân
8. Trung úy, giáo viên, trung sĩ, đại tá
9. Sách vở, tủ lạnh, thước kẻ, bút chì
10. Ti vi, tủ lạnh, máy xúc, máy giặt
11. Cuộc, liềm, bàn, xẻng
12. Ô tô, xe máy, đường ray, xe đạp
13. Đàn bầu, đàn nhị, đàn tranh, đàn gà

14. Chào mào, sáo sậu, mèo mun, chích bông
15. Vịt, ngan, ngỗng, chó
16. Cá heo, cá mập, cá sấu, cá thu
17. Cá chép, cá voi, cá quả, cá mè
18. Châu chấu, cào cào, bò câu, dế mèn
19. Sư tử, tê giác, mèo mướp, ngựa vằn
20. Hồng nhung, xà lách, củm chướng, thực dược
21. Cà rốt, khoai tây, hồng xiêm, khoai lang
22. Na, nhãn, lúa, táo
23. Ngây thơ, hồn nhiên, già nua, hiều động
24. Kính mắt, kính trọng, kính yêu, kính mến
25. Chia rẽ, đoàn kết, gẫn kết, gẫn bó
26. Hòa nhạc, hòa bình, hòa ca, hòa tấu
27. Dạy dỗ, dạy bảo, giảng bài, giờ dạy
28. Tranh vẽ, tranh chấp, tranh cãi, tranh đấu
29. Vui vẻ, vui sướng, buồn bã, sung sướng
30. Tài năng, tài trợ, tài ba, tài giỏi
31. Xinh xắn, xinh đẹp, xinh tươi, tươi tốt

32. Gan dạ, lực lưỡng, dũng cảm, can đảm
33. Kiên trì, bền bỉ, nóng nảy, nhẫn nại
34. Cần cù, lười biếng, chăm chỉ, siêng năng
35. Nhân hậu, nhân viên, nhân từ, nhân ái
36. Trung thực, trung hậu, trung thu, trung kiên
37. Công bằng, công cộng, công tâm, công lí
38. Bao la, yên lặng, bát ngát, mênh mông
39. Chót vót, bao la, chật ngát, vời vợi
41. Yên ắng, tĩnh lặng, thăm thẳm, yên tĩnh
42. Thanh bình, hòa bình, thái bình, bình đẳng
43. Lạnh lẽo, buốt giá, lạnh nhạt, lạnh cóng
44. Vi vu, vù vù, róc rách, vi vút
45. Róc rách, rì rào, cót két, rì rầm
46. Lích chích, lú lo, thánh thót, lộp độp
47. Mùa xuân, mùa vụ, mùa hạ, mùa đông
48. Thành phố, đô thị, nông thôn, thành thị
49. Giang sơn, đất nước, Tổ quốc, sông nước
50. Lũ lụt, sóng thần, bão, sóng biển

Phần 6: Đố vui – vui đố

STT	Câu đố
1	Là tên sao ở trời cao Bỏ nón thành thú bay vào cung trăng Nặng vào tuổi mãi thêm tăng Râu vào thì hóa người làm thủ công. <i>Trả lời: Sao .....</i> <i>Các chữ: .....</i>
2	Đề nguyên tên một ngôi sao Bỏ dấu thì lại ngạt ngào hương thơm Thêm nặng bé vẽ tranh liền Thêm huyền thì giống bà tiên rất hiền. <i>Trả lời: Sao .....</i> <i>Các chữ: .....</i>
3	Không sắc thì chỉ là ba Đến khi có sắc hóa ra rất nhiều Bỏ đuôi mới thật là siêu Lớn hơn cả tổng của hai chữ đầu <i>Trả lời: Đó là các chữ: .....</i>
4	Đề nguyên trái nghĩa với chìm Bỏ đầu thành quả ngon lành bé ăn Bỏ đuôi tiếng động vang trời Bị tai lại nhé không chơi chữ này. <i>Trả lời: Đó là các chữ: .....</i>

5	<p>Từ gì mà lại lạ lùng Có 9 chữ h chỉ trong một từ? <i>Trả lời: Đó là chữ: .....</i></p>
6	<p>Sông gì đỏ nặng phù sa? Sông gì mà lại hóa ra chín rồng? Núi gì mà có chữ hồng? Núi gì ngựa trắng đứng trông đất trời? <i>Trả lời: .....</i></p>
7	<p>Ba tỉnh đều có chữ “bình” “Phú” thì huyện đảo nghĩa tình có hai. Đó là những địa danh nào? Bạn ơi hãy thử viết vào xem sao <i>Trả lời: Tỉnh: .....</i> <i>Huyện đảo .....</i></p>
8	<p>Ai là ông Trọng thả diều? Ai người nhiều tuổi đỗ đầu Trọng Nguyên Hoa sen giếng ngọc điền tên Trọng Nguyên hai nước thì liền vinh danh. <i>Trả lời:</i> <i>Ông Trọng thả diều .....</i> <i>Trọng Nguyên lớn tuổi nhất: .....</i> <i>Lưỡng quốc Trọng Nguyên: .....</i></p>